

vediau

www.unitatdaran.org

Especiau Estatut

JUNH 2006

> **UNITAT D'ARAN DEMANE ETH VÒT A FAVOR DETH TÈXTE ESTATUTARI EN REFERÈNDUM DETH 18 DE JUNH**

«Òc a Aran, òc ath nau Estatut»

Eth deputat Francés Boya se convertís en prumèr parlamentari qu'interven en occitan en Senat

Aran guanhe fôrça damb eth nau Estatut, perqué era sua singularitat e autonomia administrativa an artenhut un reconeishement sense precedents e perqué s'establís tanben qu'er «occitan, aranés en Aran», ei oficiau en Catalonha. Per aquerò,

Unitat d'Aran demane qu'eth pòble aranés vòtegue a favor dera norma qu'an aprovat es Còrts Generaus. En Senat, eth deputat Francés Boya a intervengut per prumèr còp en aranés entà deféner eth «nau pacte des aranesi damb Catalonha e Espanha».

plana 2

editoriau

Visca eth nau Estatut!

ETH NAU Estatut qu'an aprovat es Còrts Generaus actualize, apregondís e elève a norma basica er autogovèrn d'Aran en sistèma institucionau catalan e, per tant, espanhòu, en tot vincolar ath temps era sua singularitat culturau e lingüística damb Occitània. Tot un gran pas tà devuant, aumens per çò que tanh ath reconeishement d'àmbits comuns pluraus. Per prumèr còp, er Estatut

definís Aran coma «realitat occitana dotada d'identitat culturau, istorica, geografica e lingüística» (article 11) e establís qu'er aranés ei oficiau en Catalonha. S'assegure tanben qu'en país totes es persones an eth dret d'utilizar e d'èster atengudes oraument e per escrit en occitan, aranés ena Val, (article 36).

Ath delà, era norma qu'auem de ratificar eth 18 de junh dedique eth

capítol VII deth Títol II ara organizacion institucionau d'Aran, que «garantis era autonomia entà ordenar e gestionar es ahèrs publics». Des dues praubes referéncias der Estatut de 1979 (er article 3.4 e era disposicion addicionau prumèra) a çò qu'es Còrts acaben d'aprovar, i a un saut pregon que merite un òc ben ardon e contundent ar Estatut qu'aguest còp a dit tanben òc a Aran.

> **UNITAT D'ARAN** DEMANÈ ETH VÒT A FAVOR DETH NAU ESTATUT EN REFERÈNDUM DETH 18 DE JUNH

Francés Boya se convertís en prumèr deputat qu'interven en aranés en Senat

Eth parlamentari defen eth reconeishement d'Aran ena norma perqué renauís «eth compromés damb Catalonha e Espanha»

Aprovat er Estatut pes Còrts Generaus, Unitat d'Aran convida as ciutadans deth país a que ratifiquen era naua norma damb eth sòn vòt a favor en referèndum deth 18 de junh, pr'amor qu'eth tèxte legal garantis

e apregondís er autogovèrn e er us dera lengua pròpria coma jamès ac auien hèt es Estatuts precedents. Eth deputat e secretari generau d'UA, Francés Boya, a intervengut en occitan, aranés ena Val, per

prumèr còp en Senat, a on a defenut eth reconeishement d'Aran en nau tèxte perqué atau es aranesi reitèren «era sua volentat de mantier-se fidèus ath sòn compromés damb Catalonha e damb Espanha».

Ena sua intervencion, Paco Boya a desglossat eth títol preliminar dera norma a on se protegís, a trauèrs der article 11, er autogovèrn d'Aran, que se definís coma «realitat occitana», e a argumentat qu'era reforma supòse un nau pacte que conjugue es sentiments mès pròplèus damb «eth patriotisme institucionau», laguens deth projècte comun d'Espanha. Eth parlamentari aranés e líder d'UA a explicat en emicicle qu'es sues paraules en occitan vòlen èster «un omenatge» ara diversitat lingüística.

Paco Boya formaue part dera delegacion de deputats deth Parlament qu'a treballat ena Comission Generau de Comunautats Autònomes entà debatar era propòsta estatutària.

Amador Marqués

Frivolitats

Quan se pense qu'era politica se redusís a un espectacle d'aclamacion, bèri politics actuen damb frivolitat. Èm massa abituadi a veir aguesta actitud en dirigents de toti es partits, mès tanben èm massa abituadi a entèner crítiques contra çò qu'indiscriminadament s'apèra «classa politica», era màger part des quaus son faciles perqué sonque ajuden a desactivar es procèssi de conviuença e a justificar es procèssi d'individualisme insolidari. Mès d'un còp auem denonciat era frivolitat des governants aranesi –dera quau semble que non se'n vòlen des.hèir– en deishar-se arrossegar pera inèrcia administrativa e pera desatencion des ahèrs comuns mentre se priorize era aclamacion deth public.

Ara, totun, ERC e PP centren era atencion, perqué andús demanen eth vòt contra eth nau Estatut. Dit atau non semble cap frivolitat, se non siguesse perqué eth PP jògue era carta dera catalanofòbia mentre accepte reformes pariones en uns auti territòris, e se non siguesse perqué ERC contribusic a formar eth Govèrn d'esquèrres deth nau Estatut ath còp que l'a dinamitat secodint-se tota responsabilitat.

amarques@unitatdaran.org

Text més generós

L'Estatut aprovat, que ha esdevingut un referent progressista per a altres Comunitats Autònomes, és una llei molt més generosa amb la «singularitat» aranesa. Si bé l'Estatut de 1932 obviava la «realitat occitana» que avui reconeix el nou text i l'encara vigent de 1979 reduïa l'Aran als esments de «l'especial protecció» de la «parla aranesa» i de la seva peculiaritat administrativa, la nova norma bàsica de Catalunya dedica tot un capítol a l'organització institucional i aplica a l'occità, aranès a l'Aran, la mateixa protecció que estableix per la llengua catalana, fent-lo, a més, oficial a Catalunya.